

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ**
(NR 156)
z dnia 20 lipca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 156)

20 lipca 2022 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Kacpra Płażyńskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

I. w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie dodania naruszenia unijnych środków ograniczających do dziedzin przestępczości określonych w art. 83 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (COM(2022) 247 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP;

II. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi (wersja przekształcona) (COM(2022) 650 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP oraz wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli państw trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim (wersja przekształcona) (COM(2022) 655 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP.

W posiedzeniu udział wzięli: **Sebastian Kaleta** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Błażej Poboży** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz**, **Agata Domańska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Justyna Łacny**, **Natalia Podraza-Majewska** i **Beata Bińkowska-Artowicz** – eksperci ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł **Kacper Płażyński (PiS)**:

Szanowni państwo, zaczynamy. Mamy kworum, więc otwieram porządek obrad.

Witam państwa serdecznie, państwa ministrów, państwa posłów. Zaczynamy od punktu pierwszego: rozpatrzenie w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie dodania naruszenia unijnych środków ograniczających do dziedzin przestępczości określonych w art. 83 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (COM(2022) 247 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

Rząd reprezentuje pan minister Sebastian Kaleta. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości **Sebastian Kaleta**:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, rozpatrywany dzisiaj projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej dotyczy decyzji Rady mającej na celu dodanie naruszenia unijnych środków ograniczających do kategorii tak zwanych europrzestępstw, czyli chodzi o pomijanie sankcji, które UE nakłada, określonych w art. 83 ust. 1 akapit drugi TFUE. Wskazany przepis stanowi podstawę do ustanowienia w ramach UE norm minimalnych odnoszących się do definicji przestępstw oraz sankcji dotyczących obszarów szczególnie ważnej przestępczości o wymiarze transgranicznym, wymagającej wspólnego sposobu zwalczania. Aktualnie naruszenie unijnych środków ograniczających nie należy do kategorii przestępczości określonej w tym artykule, który obejmuje między innymi terroryzm, handel ludźmi oraz przestępczość zorganizowaną, co uniemożliwia przyjęcie przez UE jednolitej polityki zwalczania tego typu przestępstw. Bezprecedensowe co do skali politycznej i ekonomicznej sankcje nakładane przez UE wobec Rosji i Białorusi wymagają, aby w całej UE w podobny sposób penalizować ich obchodzenie. Obecnie w UE działa ponad 40 reżimów środków ograniczających, jednak kary za ich naruszanie nie są w UE jednolite. Część państw członkowskich przewiduje jedynie kary o charakterze administracyjnym za naruszenie sankcji unijnych.

Rząd RP popiera przyjęcie przedmiotowej decyzji, uznając, że jednolite sankcje za naruszenie środków ograniczających zapewniają skuteczną realizację polityki UE w zakresie bezpieczeństwa i utrzymania międzynarodowego pokoju. Warunkiem efektywności sankcji jest bowiem ich nieuchronność, dlatego za konieczne uznaje się wszelkie działania mające na celu zapewnienie organom ścigania i organom sądowym odpowiednich narzędzi umożliwiających ich bezwzględne egzekwowanie, a także skuteczną penalizację wszystkich wykrytych przypadków uchylania się od środków ograniczających. W celu przyjęcia przedmiotowej decyzji Rada stanowić będzie jednomyślnie po uzyskaniu zgody PE. Planowe przyjęcie decyzji poprzez głosowanie nastąpić ma jesienią 2022 r. Dotychczas wszystkie państwa członkowskie wyraziły wstępnie pozytywne stanowisko. Następstwem powyższej propozycji jest umożliwienie przyjęcia w kolejnym etapie dyrektywy w sprawie sankcji karnych za naruszenie unijnych środków ograniczających, której celem byłoby właśnie ujednoczenie przepisów państw członkowskich w tym zakresie. Projekt dyrektywy zostanie przedstawiony niezwłocznie po przyjęciu decyzji o rozszerzeniu katalogu art. 83 ust. 1 TFUE.

Jeszcze gwoli krótkiego dodatkowego komentarza – pomijanie sankcji dzisiaj, tak jak wspominałem, jest różnie uregulowane w państwach członkowskich i w tym przypadku, pomimo że widzieliśmy ze strony Komisji Europejskiej w ostatnich miesiącach kilkakrotnie próby obchodzenia art. 83, który pozwala stanowić normy minimalne dla niektórych przestępstw, ta procedura w tym przypadku jest zachowana, więc jak najbardziej rząd stoi na stanowisku, że ta inicjatywa powinna być poparta. Tutaj mogą się pojawić pytania, czy przesłanki z art. 83 są spełnione, czyli przede wszystkim transgraniczność. Jasne jest, że może dochodzić do sytuacji, że w państwie, które penalizuje obchodzenie sankcji unijnych, osoby, które je obchodzą, mogą udawać się do innych państw, na przykład przenosząc tam swoje aktywa czy w inny sposób naruszając te sankcje, a inne państwo członkowskie może w bardziej pobłażliwy sposób traktować naruszanie tych sankcji, co uniemożliwiłoby tym państwom członkowskim, takim na przykład jak Polska, które przepisy karne w tym zakresie wprowadziły, skuteczne egzekwowanie polityki karnej. Jak najbardziej więc akurat ta propozycja ujednoczenia norm minimalnych prawa karnego jest słuszna i zasadna. Należy też zwrócić uwagę na dosyć szybkie procedowanie tego dokumentu.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Posłem sprawozdawcą jest pan poseł Tadeusz Cymański. Bardzo proszę.

Poseł Tadeusz Cymański (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni goście, temat, który w tej chwili omawiamy, jest właściwie początkiem pewnego procesu. O wiele ciekawsza i chyba bardziej decydująca będzie dyrektywa, która na końcu tego etapu ma wejść w życie. Sprawa jest

wyjątkowa pod kątem okoliczności, bo jest związana bezpośrednio z wojną. Zresztą w materiałach, które otrzymaliśmy, należy podkreślić bardzo szybko – czasami z obciążeniami z tego płynącymi – decyzje, jakie nasz kraj podejmował. W szczególności chodzi o ustawę, którą podjęliśmy kilka miesięcy temu. W każdym razie żeby się nie rozgadywać, bo pan minister wyczerpująco przedstawił i podkreślił również w praktyce, na czym polega pewien problem uciekania, unikania, uchylania się, korzystania z tego, że regulacje, o których mówimy, które chcemy dopiąć, nie są zestandaryzowane na terenie całej UE – tylko łączne, ściśle i dodam słowo „szczelne” działanie może być skuteczne. Zakładamy przy tym, że konflikt, a właściwie nie konflikt, tylko wojna, okrutna wojna, może się toczyć. Trzeba założenia przyjmować również i takie, dlatego w tej sytuacji chyba nikt nie ma tu wątpliwości wśród autorów – wszystkie państwa, jak słyszeliśmy przed chwilą. Tu jest wyjątek, który przykuł uwagę, ale to już bardziej ciekawostka, dlaczego tak spreparowana decyzja jest skierowana do wszystkich poza Danią i Irlandią, które nie uczestniczą i nie będą nią związane. To interesujące. Nie wiem, to już bardziej ciekawość mną powoduje, ale myślę, że niejeden by się zaciekawił, dlaczego tak jest, bo to jest jeden obszar. Tylko tyle i aż tyle. Myślę, że to jest też taki powód, który pokazuje, że w sprawach naprawdę, które nie budzą kontrowersji, jako państwo jesteśmy zawsze zdeterminowani i dajemy przykład działania pragmatycznego, szybkiego i skutecznego.

Dla Komisji, gdyby jakimś cudem ktoś miał wątpliwości, to musimy powiedzieć, że jutro mija termin, do 22 lipca, to właściwie pojutrze, naszej opinii, bo gdybyśmy dzisiaj się zawahali, to pan przewodniczący musiałby jeszcze raz zwołać Komisję. Myślę, że do takiego scenariusza nie dojdzie. I tą nadzieją kończę swoją wypowiedź.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję, panie pośle.

Panie ministrze, to jest dobre pytanie, które postawił pan poseł Cymański, jeżeli chodzi o Irlandię i Danię. Z czego to wynika, z jakich regulacji prawnych? I czy w związku z tym może dojść do scenariusza, gdzie te podmioty, które chcą unikać sankcji, szczególnie gospodarczych, po prostu będą przenosić swoją siedzibę do tychże państw?

Sekretarz stanu w MS Sebastian Kaleta:

Dania oraz Irlandia w zakresie polityki karnej – Dania szerzej, jeśli chodzi o sprawiedliwość objętą traktatami – na mocy traktatów wyłączyły swoje uczestnictwo w tych dziedzinach, w których może być współpraca na poziomie UE. Natomiast generalnie ich wyłączenie nie stoi na przeszkodzie, żeby te państwa przystąpiły do tego mechanizmu mocą swojego oświadczenia. To będzie więc decyzja tych państw, czy do tego elementu polityki karnej przystąpią. Ale rzeczywiście nie muszą, bo to wynika z traktatu.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Co jeśli nie przystąpią? Czy państwo rozważacie taki scenariusz?

Sekretarz stanu w MS Sebastian Kaleta:

Jeśli te nie przystąpiłyby do tego mechanizmu, to wówczas dyrektywa, która byłaby przyjęta w następstwie przyjęcia tej decyzji, nie zobowiązywałaby tych państw do wprowadzenia tych norm prawa karnego. To, co te państwa by w tym zakresie czyniły, czyniłyby wyłącznie na podstawie swoich samodzielnych, suwerennych decyzji. Krótko mówiąc, UE nie miałaby żadnych narzędzi, by te państwa do tego przymusić, gdyby nie zdecydowały się na wprowadzenie takich narzędzi. Równie dobrze można sobie wyobrazić, że nie przystępują do tej decyzji, nie są związane dyrektywą, ale te przepisy uchwalają samoistnie, być może w innym brzmieniu, nawet ostrzejszym, niż przewiduje dyrektywa. To też jest akurat w tym przypadku dopuszczalne.

Poseł Tadeusz Cymański (PiS):

Ale mogłyby to uznać za złamanie praworządności i rozpocząć taką jazdę jak z nami.

Sekretarz stanu w MS Sebastian Kaleta:

W przeciwieństwie do niektórych zobowiązań wyłączających Polskę, jak tak zwany protokół brytyjski, to te wyłączenia, które zagwarantowały sobie Dania oraz Irlandia, są w UE szanowane.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Doskonale to rozumiem, panie ministrze. Pan minister bardzo jasno te kwestie wyjaśnił, tylko pytałem o nieco inną rzecz. To znaczy jeżeli oni nie przystąpią do tej procedury, do tego instrumentu prawnego, skonsolidowanego, ujednoliconego, to czy rozważane jest w Radzie Europejskiej czy w jakichś innych gremiach, czy może po prostu w polskim rządzie, jakie to może mieć skutki, czy rzeczywiście to może być istotny wyłom w zakresie tych sankcji? Czy podmioty, które chcą omijać sankcje, mogłyby to skutecznie wykorzystać?

Sekretarz stanu w MS Sebastian Kaleta:

W tym przypadku, gdyby te państwa nie zdecydowały się na wejście do tego mechanizmu lub wprowadzenie samoistnych regulacji, ich status względem respektowania tych sankcji na polu polityki karnej byłby taki, jakby to były państwa trzecie, a nie państwa UE. Czyli jeśli państwa trzecie nie wprowadzają swoich sankcji analogicznych do sankcji UE, na przykład nie karzą za omijanie tych sankcji, a przystępują do sankcji, to wówczas odnosiłoby to taki skutek. Nie mam informacji na temat tego, jakie jest stanowisko tych rządów w toku prac, w toku rozmów na poziomie UE, niemniej faktycznie taki skutek hipotetycznie może zaistnieć, bo te państwa są mocą traktatu wyłączone z tych polityk i one same decydują, czy przystępują i realizują konkretne narzędzia.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

A jednocześnie miałyby te podmioty dostęp do wspólnego rynku.

Sekretarz stanu w MS Sebastian Kaleta:

Tak, oczywiście.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Panie ministrze, bardzo prosimy o to, abyście państwo w ramach rozmów mocno zabiegali czy też przedstawili później nam, członkom Komisji, jakie stanowisko jest w tej sprawie. Bo rozumiem, że te kraje nie są zobligowane do tego, żeby wejść *ex lege*, ale chcielibyśmy wiedzieć, jakie jest ich stanowisko, czy rzeczywiście ten kłopot może się pojawić i będziemy musieli później go omawiać. To już wolelibyśmy pewnie być przygotowani do tego, czy to może być przedmiot naszych przyszłych spotkań w ramach Komisji, czy też nie.

Przy okazji, panie ministrze, przy tym wątku należy zwrócić uwagę na wątek poboczny, który sygnalizuję państwu, żebyście może zaczęli przygotowywania do tej kwestii. Chcielibyśmy, czy ja chciałbym, wprowadzić w toku prac Komisji we wrześniu bądź też w październiku posiedzenie, które dotyczyłoby właśnie omijania sankcji wśród państw UE, ale nie od strony podmiotów prywatnych, tylko bardziej ze strony państw. Nie mam na myśli tylko sankcji, które teraz są nakładane, ale od kiedy rozpoczęła się wojna na Ukrainie. Bo sankcje były wcześniej wprowadzane, a jak wiemy, szereg państw sankcje skutecznie niestety omijało. Chcielibyśmy więc otrzymać ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości jako, wydaje mi się, właściwego taką informację, jak te tematy później się potoczyły. To znaczy czy rzeczywiście w stosunku do tych państw została wszczęta jakaś procedura naruszenia praworządności, czy doszło do jakiegoś ukarania tych państw, czy zostało przeprowadzone jakieś śledztwo i z iloma takimi wypadkami możemy mieć do czynienia. Czy tutaj są jakieś oficjalne dane ze strony Unii? Panie ministrze, proszę o to, żeby państwo byli przygotowani na taką debatę, dyskusję i w toku prac Komisji przedstawili nam informację na ten temat.

Sekretarz stanu w MS Sebastian Kaleta:

Panie przewodniczący, co do stanowisk Irlandii oraz Danii pisemnie po kontakcie ze stałym przedstawicielstwem przekazemy informację na temat wyrażanych oficjalnie stanowisk przez te państwa. W zakresie egzekucji sankcji właściwe jest Ministerstwo Spraw

Wewnętrznych i Administracji. Z tego co wiemy w MS, to komisarz Reynders w Komisji Europejskiej miałby koordynować ten proces z poziomu UE. Natomiast szczegółowe dane we współpracy obu ministerstw z pewnością będziemy w stanie przekazać, jeżeli oczywiście Komisja Europejska je przekaze państwom członkowskim, ponieważ od tego jest zależne, czy będzie możliwość uzyskania takich informacji. Ewentualnie gdyby było takie oczekiwanie Komisji, to formalnie okazja do zgłoszenia takiego wniosku o przedstawienie sprawozdania przez Komisję Europejską byłaby możliwa podczas posiedzenia Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, która jest planowana na październik. Wówczas Polska mogłaby ewentualnie wnieść taki wniosek o wprowadzenie do porządku obrad takiego punktu. Na ten moment, z tego co mi wiadomo, prezydencja czeska proceduje kilka dokumentów generalnie dotyczących wsparcia, może inaczej: przeciwdziałania agresji Rosji na Ukrainę w zakresie objętym pracami tej Rady, między innymi ten dokument, i tutaj też od prezydencji czeskiej zależałoby, czy taki punkt zostałby wprowadzony. Dopiero następnie Komisja Europejska byłaby zobligowana do przedstawienia takiej informacji.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Cieszę się, że sobie to wyjaśniliśmy. Cieszę się też, że jest z nami pan minister Poboży, bo jak słyhać, jest aktualnym właściwym adresatem przyszłego posiedzenia Komisji w tym zakresie. W takim razie, biorąc pod uwagę, że w październiku będzie Rada, myślę, że we wrześniu pochylimy się nad tym tematem. Po prostu mówię państwu nieco wcześniej, żebyście państwo mogli się przygotować.

Szanowni państwo, czy są jakieś pytania do tego punktu? Nie widzę pytań, więc zamykam dyskusję. Szanowni państwo, pozwalam sobie państwu zaproponować konkluzję, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygnaturze COM 247 – wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw wobec takiej konkluzji? Nie widzę. Dziękuję bardzo. Zamykam punkt pierwszy. Dziękuję, panie ministrze.

Przechodzimy do punktu drugiego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi (wersja przekształcona) (COM(2022) 650 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Panie ministrze, bardzo proszę.

Poseł Tadeusz Zwiefka (KO):

Panie przewodniczący, można jedno zdanie?

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

W trybie ekstraordynaryjnym, bo pan poseł jest sprawozdawcą do tego dokumentu.

Poseł Tadeusz Zwiefka (KO):

W trybie usprawnienia naszych prac. Proponuję, panie przewodniczący, po konsultacji także z panem ministrem, abyśmy punkty drugi i trzeci rozpatrywali łącznie, dlatego że obie te propozycje zmian w legislacji europejskiej są ujęte w jednym pakiecie. Byłoby sensowne, abyśmy mówili o nich łącznie, a nie rozdzielnie.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Pan minister wyraża zgodę. Pan poseł Cymański wyraża sprzeciw czy... Nie wyraża pan sprzeciwu. Misja się powiodła. Szanowni państwo, punkt drugi rozpatrzmy wspólnie z punktem trzecim, który brzmi następująco: rozpatrzenie w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli państw trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim (wersja przekształcona) (COM(2022) 655 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska

RP. Ten punkt również będzie prezentował pan minister Poboży, a sprawozdawcą będzie pan poseł Zwiefka, więc panie ministrze, może od pana zacząć. Bardzo proszę uzupełnić punkt drugi o punkt trzeci.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Błażej Poboży:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, bardzo dziękuję – po konsultacjach – za wniosek pana posła sprawozdawcy. Istotnie, nawet nie dość, że w jednym dokumencie, to obie sprawy merytorycznie dotyczą jednego zakresu, jakim jest migracja legalna. W związku z tym jak najbardziej zasadne jest to, abyśmy nie tylko ze względu na przyspieszenie prac naszej Komisji, ale i ze względów merytorycznych i formalnych omówili to łącznie. Mam dzisiaj tę przyjemność, w zastępstwie ministra Grodeckiego, który najczęściej jest państwa gościem na tej Komisji, sprawę przedstawić.

Jeśli chodzi o stanowisko rządu do dokumentu COM(2022) 650, zostało przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich w trybie obiegowym 5 lipca. Jeśli chodzi o takie wstępne kwestie, które chciałbym na początku wymienić, to po pierwsze trzeba jednoznacznie powiedzieć, że nie rozstrzygamy istotnej potrzeby jakiejś pogłębionej rewizji dyrektywy Rady z 2003 r. 109/WE z 25 listopada 2003 r. dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi. Dlaczego? Sama skala zjawiska wnioskowania w Polsce o status rezydenta długoterminowego nie jest duża. W 2021 r. złożono takich wniosków 9113, 4952 rozparzono pozytywnie. A dotychczas w bieżącym roku tych wniosków o status rezydenta długoterminowego złożono 6311, z czego 3598 rozpatrzone pozytywnie. Za zasadny natomiast cel przekształcenia dyrektywy uważamy stworzenie bardziej skutecznego, spójnego, sprawiedliwego systemu uzyskiwania statusu rezydenta długoterminowego. System ten powinien być kluczowym narzędziem do promowania integracji obywateli krajów spoza UE, którzy osiedlili się legalnie i na stałe w UE.

Za element pozytywny uznajemy wprowadzenie dla obywateli państw trzecich rozważających stały pobyt w UE szeregu ułatwień, aby mogli ten status rezydenta nabyć, zwłaszcza możliwość kumulowania pobytu w różnych państwach. Byłoby to czynnikiem zachęcającym do tego, aby UE była wyborem destynacji stałego pobytu dla pracowników o wysokich kwalifikacjach i umiejętnościach oraz dla...

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Panowie, przepraszam, dajmy panu ministrowi dokończyć.

Podsekretarz stanu w MSWiA Błażej Poboży:

Jeśli chodzi o drugi pozytywny aspekt, uznalibyśmy wprowadzenie do dyrektywy środków służących zapobieganiu nadużyciom przy uzyskiwaniu statusu rezydenta unijnego, w tym w odniesieniu do wymogu pobytu wzmocnienie kontroli jego przebiegu. To jest istotne zwłaszcza w przypadku inwestorów, jako że wymogiem dla udzielenia tytułu pobytowego nie był zamiar fizycznej obecności.

Natomiast za elementy dyskusyjne, czyli te, które będą podlegały negocjacjom – pamiętajmy, że to jest przecież dopiero początkowy etap negocjacji, więc samych negocjacji pewnie będzie półtora roku, może trochę krócej – ale za dyskusyjne kwestie uznalibyśmy zmiany mające na celu zapewnienie konkurencyjności zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego względem zezwoleń krajowych o charakterze bezterminowym, a zwłaszcza zakaz stosowania wobec cudzoziemców ubiegających się o tytuły rezydenta długoterminowego UE bardziej restrykcyjnych wymogów odnośnie do źródeł dochodu i wymagań dotyczących integracji niż w przypadku cudzoziemców ubiegających się o krajowe zezwolenie na pobyt stały. I drugi z takich ważniejszych – nasze wątpliwości wzbudza również kwestia związana z automatycznym udzielaniem zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE dzieciom rezydentów długoterminowych. Nasza obawa dotyczy zwłaszcza dzieci przysposobionych na terytorium państwa członkowskiego, co ma się odbywać bez postępowania sprawdzającego. Istnieje bowiem ryzyko, że może to wpłynąć na zwiększenie liczby małoletnich cudzoziemców poddawanych procesowi adopcyjnemu bez uprzedniej nielegalnej migracji.

Jeśli chodzi o konkluzje w tym fragmencie, to rozumiemy jako państwo, jako rząd konieczność nowelizowania dyrektywy w sprawie rezydentów długoterminowych i gene-

ralnie nie sprzeciwiamy się podjęciu takiego kroku, a te elementy w naszej ocenie dyskusyjne, które budzą jakieś wątpliwości, wiemy, że będą podlegały długim negocjacjom na poziomie technicznym, ekspertów, radców, na forum grup roboczych w Radzie UE, więc wszystko to jeszcze przed nami.

Płynnie przechodzę do drugiego punktu, który traktujemy łącznie z uwagi na to, co powiedziałem na wstępie. Tu również rozumiemy potrzebę usprawnienia procedur i popieramy ulepszenie niektórych aspektów dyrektywy w celu zwiększenia atrakcyjności UE i zmniejszenia niedoboru pracowników, natomiast rząd widzi obszary, gdzie niezbędne będzie podjęcie pogłębionych negocjacji w celu zapewnienia możliwie pełnej spójności ostatecznego kształtu proponowanych zmian z rozwiązaniami funkcjonującymi na gruncie krajowym. W opinii rządu pozytywnie należy odnieść się do możliwości zatrudnienia posiadacza jednego zezwolenia na pracę innego niż pierwszy pracodawca, z którym posiadacz zawarł umowę o pracę (takie rozwiązanie funkcjonuje w polskich przepisach prawa), jak również do umożliwienia obywatelom państw trzecich, którzy pracują na podstawie wizy przez okres powyżej sześciu miesięcy, do pobierania świadczeń rodzinnych.

Jednocześnie rząd będzie dążył do tego, aby na odpowiednich forach grup roboczych do zmiany proponowanego motywu 24. dyrektywy i wykluczenia z zabezpieczenia społecznego członków rodziny pracownika, którzy przebywają w państwie trzecim. Wątpliwości rządu budzi także zasadność rozszerzenia zakresu podmiotowego dyrektywy na obywateli państw trzecich korzystających z ochrony zgodnie z prawem krajowym, jak również możliwość składania wniosku o jedno zezwolenie z państwa trzeciego lub innego państwa członkowskiego. Będziemy także zmierzali do skrócenia projektowanego okresu co najmniej trzech miesięcy, w którym jedno zezwolenie nie może zostać cofnięte z uwagi na bezrobocie jego posiadacza. Okres ten jest zbyt długi. Z jednej strony taka osoba może pozostać bez środków do życia ze względu na okresy kwalifikujące do zasiłków dla bezrobotnych, a z drugiej istnieje zagrożenie, że cudzoziemiec podejmie pracę poza systemem fiskalnym, czyli mówiąc językiem potocznym – na czarno.

Jeszcze ostatnia kwestia. Będziemy także zabiegali w negocjacjach o doprecyzowanie przepisów dotyczących obowiązku ustanowienia skutecznych, proporcjonalnych i zniechęcających kar dla pracodawców za naruszenia przepisów krajowych, jak i przepisów dotyczących naruszenia równego traktowania.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Pan poseł Zwiefka jako sprawozdawca do obu punktów. Bardzo proszę.

Poseł Tadeusz Zwiefka (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Dziękuję, panie ministrze, za przedstawienie najbardziej istotnych elementów związanych z obiema propozycjami zmian przekształceniowych dotyczących kwestii istotnej, bo dotyczących kwestii legalnej migracji, która z punktu widzenia interesu państw członkowskich UE i Unii jako całości stanowi niezwykle ważny element, szczególnie w aspekcie gospodarczym. Nie ukrywamy, że braki na rynku pracy oczywiście są w różnych okresach o różnym natężeniu, ale jednak na terytorium UE występują, stąd konieczność pozyskiwania zarówno talentów, jak i specjalistów w danych dziedzinach wydaje się czymś bardzo koniecznym ze względu na funkcjonowanie i konkurencyjność europejskiej gospodarki.

Tutaj dochodzimy do takiego momentu, który jest dla mnie zawsze najbardziej istotny, czyli regulując te kwestie na poziomie czy krajowym, czy też wspólnotowym, staramy się pogodzić interes gospodarczy, interes ekonomiczny z jednej strony z ochroną praw obywateli poszczególnych państw członkowskich czy obywateli UE z drugiej strony. Dlatego popieram te zastrzeżenia, które rząd polski będzie składał w czasie negocjacji odnośnie do różnego rodzaju nowych propozycji związanych, tak jak pan minister wspominał, chociażby z uznawaniem pobytu dzieci – tutaj dodam – dzieci urodzonych w kraju członkowskim. Nie tych, które mogłyby być ewentualnie przywiezione z kraju trzeciego, najczęściej z kraju pochodzenia danej osoby migrującej. Wielkim zagrożeniem

jest natomiast ewentualne wprowadzenie przepisu o dzieciach przysposobionych – i tutaj rzeczywiście należy zwrócić na to szczególną uwagę.

To, co moim zdaniem wymagałoby przemyślenia po naszej stronie, krajowej, to jest kwestia prowadzenia przez wyspecjalizowany organ państwowy, instytucję państwową stałej analizy potrzeb rynku pracy. Dlatego że państwo podają w swoim uzasadnieniu opinii rządu RP, że terminy nie mogą być skrócone przy podejmowaniu decyzji z uwagi na konieczność przeprowadzenia takiej analizy. Ta analiza powinna być dostępna w sposób ad hoc, dlatego że tylko wtedy mamy możliwość kontrolowania autentycznych potrzeb naszego rynku pracy i podejmowania decyzji odnośnie do wydawania jednolitych zezwoleń.

Problem, być może, w skali Polski nie jest aż tak bardzo istotny w kontekście tych liczb, które pan minister przytoczył za rok ubiegły i za rok bieżący, osób składających wnioski, natomiast w skali UE jest to problem, który rzeczywiście ma ważącą rolę. Oczywiście jako Polska nie jesteśmy jeszcze zbyt konkurencyjną gospodarką w stosunku do niemieckiej, do beneluksowych, francuskich czy nawet włosko-hiszpańskich, ale w przyszłości zapewne takim krajem też się staniemy. Warto jednak mieć świadomość, że dzisiaj na ogólną liczbę około 24 mln legalnych migrantów przebywających na terytorium UE 10 mln stanowią rezydenci długoterminowi. Czyli to nie jest taka bagatelna liczba i stąd regulowanie ich przemieszczania się chociażby pomiędzy państwami członkowskimi czy też możliwości ubiegania się o rezydencję długoterminową dzięki kumulowaniu czasu pobytów w różnych państwach członkowskich, by uzyskać ten pięcioletni wymóg przebywania legalnego na terytorium UE, by móc taką długoterminową rezydenturę otrzymać, wydaje się bardzo sensowny.

Finalizując, chciałbym zarekomendować, aby Komisja przyjęła i pozytywnie odniosła się do przedłożonej przez polski rząd i pana ministra w jego imieniu propozycji co do dalszego stanowiska Polski w prowadzonych negocjacjach.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję, panie pośle.

Słowo mojego komentarza otwierającego dyskusję. Polska, mam wrażenie, pełni tutaj szczególną rolę. Szczególna odpowiedzialność na nas ciąży jako na liderze Europy Środkowej i Europy Wschodniej. Nie mamy tego obciążenia migracyjnego, które mają państwa Zachodu, ale też po prostu elektoratów, które są ogromne i które również głosują, a o które trzeba zabiegać. W związku z tym często, aby znaleźć ten złoty środek i zdrowy rozsądek, to my powinniśmy być tak naprawdę jęczyciem u wagi, bo nie mamy tych obciążeń. Dlatego myślę, że jak poniekąd to wyraził pan poseł Zwiefka, rząd i ministerstwo, pan minister może liczyć na duże wsparcie w razie czego ze strony Komisji. Gdyby była potrzeba wsparcia stanowiska rządu w postaci opinii Komisji do Spraw Unii Europejskiej czy jakiejś innej na forum publicznym, to myślę, że z uwagi na wagę sprawy i jej złożoność – to wydaje mi się, że byłaby to też szansa na to, aby nasza Komisja ponad podziałami stanowisko w sposób jeszcze bardziej wysublimowany dodatkowo wsparła. Chciałem to, panie ministrze, zaznaczyć.

Czy są jakieś pytania lub głosy w dyskusji? Jeśli nie, to bardzo państwu dziękuję za tę krótką dyskusję. Chciałbym zaproponować konkluzję z tej dyskusji, że **Komisja podzieliła stanowisko rządu**. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że taka zgoda jest.

Nie słyszę sprzeciwu, w związku z czym zamykam posiedzenie Komisji.

Dziękuję, panie ministrze, dziękuję państwu za dzisiejsze posiedzenie.